

Inbreng LVVN begrotingsbehandeling

Nieuwe koers in landbouwbeleid vraagt om snelle en krachtige uitvoering

Het regeerprogramma en de LVVN begroting spreken de koers uit dat het kabinet de land- en tuinbouw wil versterken met een focus op innovatie, doelsturing en agrarisch natuurbeheer. Ambities die LTO toejuicht en graag snel gerealiseerd wil zien op het boerenerf. Dat vergt sterke uitvoeringskracht om het ook waar te maken en versnelling van de uitvoering. In het kader van de begrotingsbehandeling LVVN 2025 stelt LTO daarom het volgende voor:

Oormerk de investering van € 5 miljard in land- en tuinbouw

In de begroting wordt de in het Hoofdlijnenakkoord aangekondigde investering van € 5 miljard in de land- en tuinbouw benoemd, maar nog niet geoormerkt. LTO vindt het noodzakelijk dat deze middelen besteed gaan worden aan verbetering van het toekomstperspectief van agrarische ondernemers.

- LTO stelt voor om deze investering als volgt vorm te geven:
 - € 2,5 miljard voor investeringen in innovatieve, bewezen technieken incl voer/management
 - € 1 miljard voor een (nieuwe) vrijwillige opkoopregeling
 - € 1 miljard voor structuurversterking in grond (zoals huiskavels, verkaveling)
 - € 500 miljoen ter dekking van onderstaande voorstellen

Stikstofaanpak

In het regeerprogramma staan tal van zaken waar LTO zich jarenlang hard voor heeft gemaakt. De stikstofaanpak wordt haalbaar en realistisch gemaakt door de KDW te schrappen uit de wet en te vervangen door een juridisch houdbaar alternatief. Ook komt er een drempelwaarde om de vergunningverlening op gang te brengen.

LTO roept daarvoor op tot:

- Oormerk een ruim deel van de € 8 mln in doelsturing voor het valideren van ammoniaksensoren voor de bedrijven die met doelsturing op basis van realtime meten aan de slag gaan.
- Het kabinet moet voortvarend aan de slag met het voorstel om de KDW uit de wet te halen. LTO heeft hiertoe een voorstel ontwikkeld en toe te gaan naar het sturen op emissiereductie ([lees hier het voorstel](#)).
- In 2025 loopt de wettelijke verplichting tot legalisatie PAS-melders af. Het ministerie moet komend half jaar vol inzetten voor legalisatie voor deze groep die buiten hun schuld in deze positie zijn gekomen.

Dierwaardige veehouderij

Stappen naar een dierwaardigere veehouderij is het meest gebaat bij het afsluiten van een gezamenlijk convenant Dierwaardige Veehouderij. Het is daarom goed dat het kabinet de inzet vervolgd op meer dierwaardige veehouderij. Dat het kabinet € 1 mln vrijmaakt voor pilots in kennisontwikkeling is echter ver onder de maat. De bedragen die het kabinet wil investeren in meer dierwaardige veehouderij moeten hoger worden als de doelen of het tempo ambitieuzer worden. Het tempo wordt lager als er minder geld beschikbaar is. De convenantpartijen verwachten namelijk dat de marktpartijen en overheid onvoldoende harde afspraken maakt over de invulling van de randvoorwaardes die nodig zijn. Een autoriteit naar voorbeeld van de Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa) moet gaan bewaken wat mogelijk en onmogelijk is.

LTO vraagt daarom om:

- In een eerdere berekening werd duidelijk dat voor het uitvoeren van de pilots een bedrag van € 43,5 mln nodig is om tot opschaling en sectorbrede uitrol te komen.
- De echte omslag naar meer dierwaardige veehouderij vergt zelfs minimaal € 4,4 tot 5 miljard (!) aan eenmalige investeringen voor de uitvoering van de maatregelen die zijn opgenomen in de conceptplannen van aanpak van de sectoren.
- Vergunningverlening moet losgetrokken worden, omdat we nu al zien dat veehouders die stappen willen zetten naar een dierwaardigere veehouderij daar tegenaan lopen.

Gewasbescherming

Het kabinet zet de bestendige koers van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming richting 2030 voort. Ondertussen is de medicijnkast van de teler voor gezonde gewassen steeds minder goed gevuld en voor diverse teelten nu al onvoldoende. Voor de beleidsvoornemens die het kabinet maakt, liggen bij de sector de vergaande plannen echter al klaar.

- LTO roept op om de minister voortvarend aan de slag te laten gaan met de agrarische sector tot een gezamenlijke uitvoering van de plannen.
- Coördinatie van de uitvoering vergt jaarlijks ten minste € 2 mln voor de periode 2025-2029. Dit is nog niet begroot en vergt initiatief vanuit de Tweede Kamer.

Agrarisch natuurbeheer

Het is een goede stap dat het budget voor agrarisch natuurbeheer verviervoudigd wordt naar € 500 mln. Dit geld zal ingezet moeten worden voor langjarige en marktconforme vergoedingen en is een mooie kans om biologische en natuurinclusieve landbouw een impuls te geven. Helaas moeten boeren en tuinders hier nog tot 2026 op wachten.

LTO roept de Tweede Kamer op:

- Het amendement Grinwis te steunen om in 2025 het budget agrarisch natuurbeheer te verhogen
- Pas als contracten langer dan 15 jaar lopen, krijgen agrarisch ondernemers de zekerheid om natuurbeheer een vast onderdeel te maken van hun bedrijfsvoering. LTO roept op dit via een motie vast te leggen.